

Special Item **Lijfrentes**

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft na het recordaantal verhogingen vanaf de tweede helft van 2022 ter bestrijding van de torenhoge inflatie, 'de rente' in de afgelopen maanden drie keer met 0,25% verlaagd. In dit Special Item wordt om die reden dan ook weer gekeken naar de gevolgen van deze renteontwikkelingen voor lijfrenteproducten. We starten dit Special Item weer met de MoneyView ProductRatings.

MoneyView ProductRating **Direct Ingaande Lijfrentes**

Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn 13 Direct Ingaande Lijfrentes (DILLEN) op 28 kenmerken onderzocht. Het gaat om zes verzekeringsproducten en zeven bankspaarproducten. Voor de ProductRating Prijs zijn 12 producten onderzocht. Dat is er één minder dan voor de ProductRating Voorwaarden, omdat van Onderlinge 's Gravenhage geen tarieven konden worden berekend. Er zijn 44 klantprofielen doorgerekend, waarbij is gevarieerd in leeftijd, looptijd en de hoogte van de koopsom. De prijsanalyse is gebaseerd op de peildata 15 en 22 oktober en 1, 8, en 15 november 2024. Door voortdurende rentewijzigingen hebben we niet volstaan met één momentopname.

★★★★★ **PRODUCTRATING VOORWAARDEN**

• **Reaal** Zuivere Lijfrente

★★★★★ **PRODUCTRATING PRIJS**

• **Centraal Beheer** Extra Pensioen Inkomen

Het MPR-systeem voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basiscores' wordt vervolgens een gewing toegepast. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een gewing is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingsfactoren zie www.specialitem.nl

De 'duurste' bancaire DIL is sinds de introductie van het banksparen financieel altijd gunstiger geweest dan de 'goedkoopste' verzekerde DIL. De afgelopen twee jaar wonnen de verzekeringen echter ineens de strijd op prijs van de bankspaarproducten. Verzekeraars volgden onmiddellijk de stijging van de marktrente, terwijl de banken achterbleven. In 2023 kwamen de rentes van de banken wel weer dichterbij die van de verzekeraars. In 2024 jaar was de daling van de bankspaarrentes echter kleiner dan die van de marktrente en dus van de rente van verzekeraars, waardoor je nu voor de hoogste uitkeringen weer bij de bank moet zijn. Dit jaar biedt Centraal Beheer Extra Pensioen Inkomen over het algemeen de

hoogste uitkeringen, waardoor het product voor het eerst sinds 2020 weer een score van vijf sterren behaalt.

Op voorwaarden behaalt de Zuivere Lijfrente van Reaal net als vorig jaar weer vijf sterren. In het algemeen hebben de verzekeraars nog steeds meer mogelijkheden dan de banksparaanbieders. Je kunt bij verzekeraars terecht als je gebruik wilt maken van faciliteiten uit het pré Brede Herwaarderingsstijdpak (oud regime), zoals een overbruggingslijfrente, en je kunt tevens stijgende lijfrentes verzekeren. Ook is een zeer kortlopende uitkering mogelijk, mits de sterfttekans minimaal 1% bedraagt.

MoneyView ProductRating **Lijfrente Beleggen**

Voor de ProductRating Prijs zijn 30 lijfrente-beleggingsproducten onderzocht. Het gaat om drie verzekeringsproducten van twee aanbieders en 27 bankspaarproducten. Hierbij zijn 30 klantprofielen doorgerekend op peildatum 1 november 2024. Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn dezelfde 30 producten onderzocht op 40 kenmerken.

★★★★★ PRODUCTRATING **VOORWAARDEN**

- **Brand New Day** (ZZP) Pensioenrekening
- **Doelbeleggen.nl** Pensioenrekening
- **OAKK** Pensioenbeleggen

Het productaanbod is het afgelopen jaar iets uitgebreid, onder andere door nieuwe aanbieders zoals ABN AMRO, die weer terug is met een beleggingsproduct. Daarnaast is het product van OAKK opgesplitst in een Solid- en Markten-variant. De (ZZP) Pensioenrekening van Brand New Day behaalt wederom de hoogste score op voorwaarden, met name vanwege de ruime beleggingsmogelijkheden. Er kan zelf worden belegd in fondsen, maar ook biedt het product de keuze voor Modelbeleggen, waarbij de klant in een profielfonds belegt. Verder is het mogelijk (vrijwillig) te kiezen voor lifecycle-beleggen en je kunt dit ook altijd direct aan- of uitzetten. OAKK Pensioenbeleggen behaalt dit jaar voor het eerst 5 sterren op voorwaarden. Dat geldt zowel voor de Solid- als de Markten-variant. Bij deze varianten verschillen de beleggingsmogelijkheden, maar het product is verder op voorwaarden identiek. OAKK Pensioenbeleggen onderscheidt zich onder andere op de mogelijkheid om te betalen met i-Deal, het product is beschikbaar voor expats en de rekening kan in de meeste gevallen worden voortgezet na emigratie. Tot slot heeft ook Doelbeleggen.nl met de Pensioenrekening 5 sterren op voorwaarden behaald. Dit product komt aan de hoge score door het bieden van automatische risicoafbouw (lifecycle-beleggen) en de mogelijkheid om dit te wijzigen. Daarnaast onderscheidt het product zich net als OAKK op de kenmerken die over expats en emigratie gaan. Bij de prijsvergelijking is voor alle producten gerekend met een bruto rendement van 6%, ongeacht het product. Er wordt belegd volgens een neutraal profiel of in een combinatie van aandelen en obligaties. De in het verleden behaalde rendementen van het fonds of de vermogensbeheerder zijn geen onderdeel van de prijsanalyse.

★★★★★ PRODUCTRATING **PRIJS**

- **Centraal Beheer** Extra Pensioen Opbouw
- **BrightPensioen** BrightPensioen
- **Meesman** Meesman Indexbeleggen Pensioen

De prijs wordt bepaald middels het volledig doorrekenen van een profiel tot een eindkapitaal op pensioendatum. Hierin worden aan- en verkoopkosten, beheerkosten, kosten van de beleggingsrekening, administratiekosten, lopende kosten van beleggingsfondsen of -profielen (inclusief transactiekosten) en andere voorkomende kosten meegenomen indien deze kosten van toepassing zijn. Bij verzekeringen worden ook de positieve of negatieve risicopremies meegenomen. Het verschil tussen het eindkapitaal op 6% netto rendement (dat is voor alle producten gelijk) en op 6% bruto (berekende eindkapitaal) is het kostenpercentage. MoneyView bepaalt een kostenpercentage door het profiel volledig door te rekenen, zodat ook nominale kosten, een eenmalig bedrag bij aanvang, transactiegerelateerde kosten of zelfs een eventuele performance fee worden meegerekend.

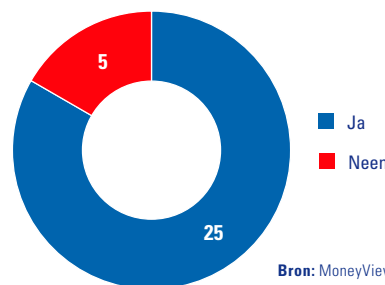
De goedkoopste producten beleggen in ETF's. Dat zijn passief beheerde beleggingsfondsen met lage fondsbeheerkosten en minimale transacties. Centraal Beheer heeft dan wel duurdere actief beheerde beleggingsfondsen, maar is met name goedkoop doordat zij 0,3% kosten over de inleg berekenen, terwijl de meeste aanbieders een percentage over de beleggingswaarde nemen. Bright rekent een vaste vergoeding (die inmiddels overigens fiscaal ook aftrekbaar is) in plaats van een procentuele. Hoe meer er wordt belegd, des te lager het kostenpercentage wordt. Bovendien betaal je deze vergoeding niet in geval van een inlegpauze. De kosten van de beleggingen vallen bij Bright ook elk jaar lager uit.

Trends & Ontwikkelingen Toegelicht

Expats

Exacte cijfers over het aantal expats in Nederland zijn er niet en de cijfers die hier wel over te vinden zijn, lopen flink uiteen, van zo'n 57.000 tot 200.000. Veel expats blijven maar een paar jaar werken in Nederland en keren vaak na zo'n drie tot vijf jaar weer terug naar het land van herkomst of gaan voor een nieuw avontuur naar een ander land om als expat aan de slag te gaan. Ondanks het feit dat de gunstige 30%-regeling na vijf jaar eindigt, neemt het aantal expats dat na deze vijf jaar in Nederland blijft wonen wel toe en vestigen ze zich steeds vaker definitief in Nederland. Sinds kort wordt nu ook in de MoneyView ProductManager bijgehouden of lijfrenterekeningen of -verzekeringen beschikbaar zijn voor expats en dat blijkt bij de meeste aanbieders het geval te zijn. Of het raadzaam is voor een expat om aan een lijfrente te beginnen, is natuurlijk een andere vraag. Als een lijfrente na een paar jaar moet worden afgekocht omdat de klant besluit om bijvoorbeeld toch buiten Europa te gaan wonen, dan kan dat fiscaal natuurlijk behoorlijk nadelig uitpakken, aangezien het zeker niet altijd mogelijk is om een lijfrente voort te zetten na emigratie. Een aanvullend pensioen in Box 3 opbouwen is misschien een veiligere optie als niet zeker is of de expat zich definitief gaat vestigen in Nederland.

LIJFRENT VOOR EXPATS

Bron: MoneyView ProductManager

25 van de 30 onderzochte producten voor lijfrente beleggen zijn beschikbaar voor expats. Vrijwel elke aanbieder hanteert als voorwaarde dat de expat een Nederlands woonadres heeft en vaak ook een Nederlands Burgerservicenummer. Bij een enkele aanbieder geldt nog de eis dat het IBAN-nummer van een Nederlandse bank moet zijn. Voor de uitkeringsfase geldt, op één verzekeraar na, dat je overal terecht kunt als expat om een lijfrente-uitkering aan te kopen.

Renteontwikkelingen

De afgelopen jaren heeft de ECB 'de rente' meerdere malen verhoogd. Op 20 september 2023 was de laatste verhoging, waarmee de ECB-rente op 4% uitkwam; het hoogste niveau in de geschiedenis van de ECB. Deze renteverhoging was de tiende op rij sinds de ECB in juli 2022 de toen negatieve rente verhoogde naar 0.

In juni 2024 werd de rente voor het eerst in bijna vijf jaar verlaagd, om te beginnen met 25 basispunten. Dit besluit werd genomen omdat de inflatie in de eurozone

flink was verminderd. Op 12 september volgde de tweede renteverlaging naar 3,5% en op 17 oktober werd de rente verlaagd naar 3,25%. Hiermee ligt de rente op het laagste niveau sinds begin 2021. Het volgende rentebesluit zal naar verwachting op 12 december 2024 worden genomen. Genoemde ontwikkelingen hebben uiteraard invloed op de spaarrentes en dus ook op de rendementen van lijfrentespaarproducten en lijfrente-uitkeringsproducten, zowel op de bancaire als de verzekeringsvarianten.

De ECB-rente

Als we zeggen dat de ECB de rente heeft gewijzigd, dan wordt met 'de rente' de rente bedoeld die banken krijgen als ze geld stallen bij de ECB. Er zijn eigenlijk drie ECB-rentepercentages. Het rentepercentage waar we het ook in de media over hebben is de 'deposit facility', ofwel de depositorente. Dit is de rente waartegen banken overnight geld kunnen stallen bij de ECB. Deze bedraagt nu dus 3,25%. Naast de depositorente kent de ECB de basisherfinancieringsrente en de marginale beleningsrente. De basisherfinancieringsrente is de rente waartegen banken geld kunnen lenen van de ECB voor de duur van een week. Deze rente is hoger dan de depositorente. De marginale beleningsrente is de rente waartegen banken geld kunnen lenen van de ECB voor de duur van een dag. Deze ligt altijd hoger dan de basisherfinancieringsrente.

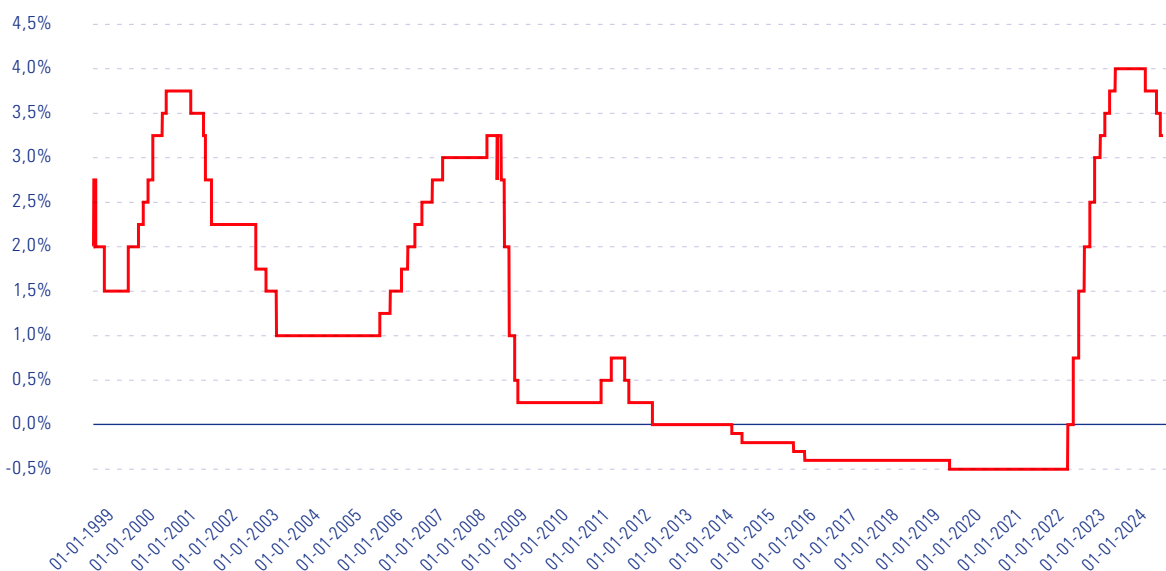
De rentewijzigingen van de ECB zullen vroeg of laat impact hebben op de tarieven die banken en verzekeraars hanteren voor spaarproducten en leningen. Sinds de renteverhoging in 2022 zijn de rentes van deze producten ook snel omhoog gegaan. Dat had zijn weerslag op spaarrekeningen, bankspaarrekeningen en verzekeringsproducten die gevoelig zijn voor de rentestand (levensverzekeringen en pensioenverzekeringen). De rentes op dagelijks opvraagbare spaarrekeningen en op spaardeposito's stegen en datzelfde gold voor de rentes op lijfrente-spaarrekeningen (zowel variabele rente als deposito's) en lijfrente-uitkeringsrekeningen.

De verhoging bij de banken kwam met vertraging, de verhoging bij verzekeraars kwam vrijwel direct. Verzekeraars gebruiken in het algemeen een actuele rentetermijnstructuur in de tarieven die gebaseerd is op een zekere kapitaalmarkt-rente. Het gevolg was dat een verzekerde lijfrente ineens financieel gunstiger werd dan een bancaire lijfrente. Dat is sinds de introductie van banksparen nooit eerder het geval geweest. In tijden van negatieve rentes was het in de praktijk zelfs zo dat de verzekerde een leeftijd van ongeveer 100 jaar moest bereiken om de som van alle uitkeringen gelijk te laten zijn aan de koopsomstorting. Dat betekende dus dat een verzekerde met een gemiddelde levensverwachting de koopsom nooit zou 'terugverdienen'.

In 2022 gingen voor het eerst vijf ProductRating-sterren naar een verzekeraar. Vorig jaar liepen de banken weer wat in op de verzekeraars, maar het gat was nog niet gedicht. De vraag is dit jaar of de verzekeraars al zodanig hebben gereageerd op de renteverlagingen dat de oude verhoudingen weer van toepassing zijn. Dat gaan we in het volgende onderdeel zien.

Onderstaande grafiek laat het verloop van de Depositorente van de ECB zien sinds de oprichting. De grafiek is bijgewerkt tot en met 15 november 2024.

ECB-RENTE SINDS 1999

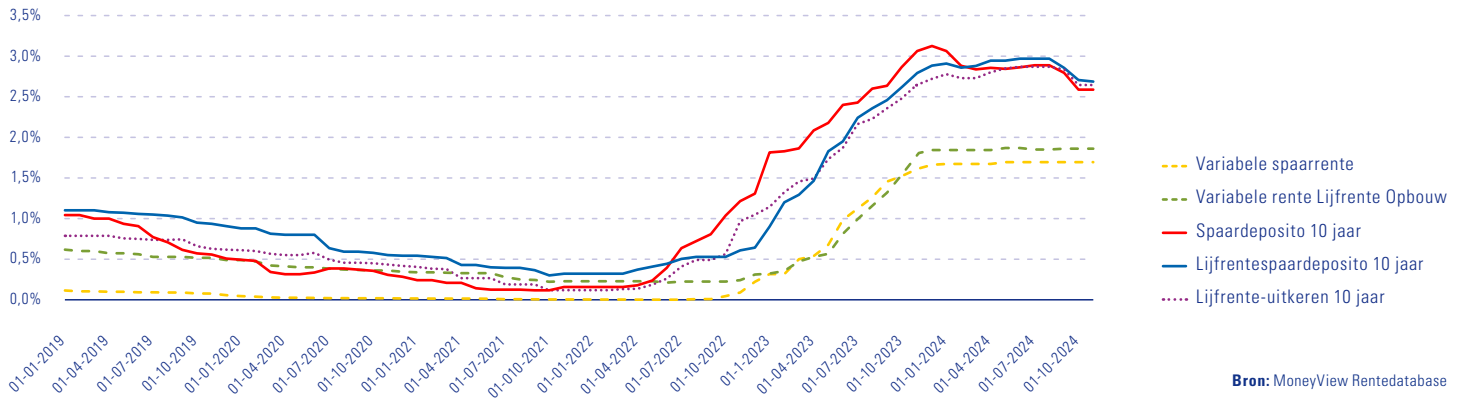
Bron: ECB

Sparen

In de grafiek op de volgende pagina is te zien wat de ontwikkelingen van de rente op spaarrekeningen en op lijfrentespaarrekeningen zijn. De bankspaarrentes hebben betrekking op de opbouwfase. De onderbroken lijnen zijn variabele rentetarieven, de ononderbroken lijnen zijn de depositorentes. Om een vergelijking

tussen sparen en lijfrentesparen te maken, zijn alleen de rentetarieven van gangbare Nederlandse aanbieders meegenomen. De gunstige spaarproducten van bijvoorbeeld spaarbemiddelaar Raisin zijn niet meegenomen. Die bieden ook geen lijfrenterekeningen.

GEMIDDELDE SPAARRENTE T.O.V. LIJFRENTESPAARRENTE

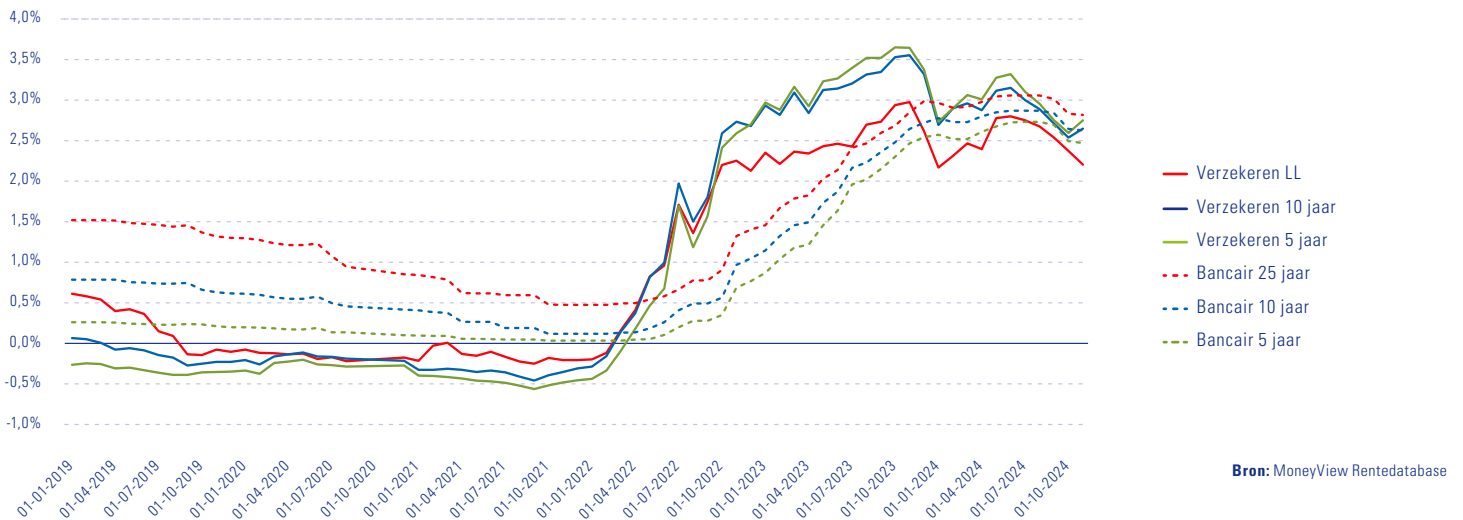

Lijfrente uitkeren

Sinds de introductie van de bancaire lijfrente is gebleken dat deze gemiddeld financieel gunstiger uitpakt dan de verzekerde lijfrente. Het bleek ieder jaar weer dat de gunstigste verzekerde lijfrente nog altijd een lagere uitkering gaf dan de ongunstigste bancaire lijfrente. De verzekering was eigenlijk alleen interessant als je een levenslange uitkering of een overbruggingslijfrente wilde. Nadat vanuit een situatie met een negatieve ECB-rente, waarbij de verzekeraars ook een negatieve

rente gaven op hun producten en waarbij bankspaarproducten altijd op een rente boven nul bleven, de EBC-rente in 10 stappen is verhoogd tot 4%, kanelde dit beeld in 2022. In 2023 liepen bankspaarproducten wel in op verzekeringen, maar nog niet voldoende. In de onderstaande grafiek is te zien hoe de wereld van de lijfrente-uitkeringen eruit ziet na drie renteverlagingen.

ONTWIKKELING GEMIDDELDE RENTE VOOR DIRECT INGAANDE UITKERINGEN VAN 2019 T/M 2024

De conclusie is duidelijk. De banken hebben het verschil weer ingelopen en beide productsoorten zitten ongeveer op hetzelfde niveau. Intussen zijn de eerste banken iets omlaag gegaan met de rente. Uit de prijsanalyse voor dit Special Item blijkt dat de banken en verzekeraars momenteel om elkaar heen draaien voor wat

betreft het prijsniveau. Tot en met vorig jaar was er altijd een duidelijke scheiding: Tot 2022 was banksparen, ongeacht bij welke bank, gunstiger dan elke willekeurige verzekeraar. In 2022 en 2023 was dit precies andersom. Op dit moment is het min of meer gelijk.

Special Item Agenda

DECEMBER: **ZAKELIJKE SCHADEVERZEKERINGEN** >> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Zakelijke Schadeverzekering 2024

JANUARI: **OVERLIJDENSRSICOVERZEKERINGEN** >> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Overlijdensrisicoverzekering 2025